

V. Letnik.

I. zvezek.

Venec

cerkvenih bratovščin.

Izhaja 24. dan vsakega meseca.

Upejuje
dr. Francišek Ušeničnik.

Vsebina 1. zvezka.

	Stran
Srečno novo leto!	1
Posvečenje dvajsetega stoletja Jezusu Kristusu (Namen svetega Očeta — priporočen v molitev za mesec januar.)	2
Prva kronica	4
Srce Jezusovo, vir življenja in svetosti	5
Konec svetega leta	7
Pripravite prostor detetu Jezusu	8
Pridite, molimo!	10
„Odslej me bodo srečno imenovali vsi narodi.“	12
„Pridi k nam tvoje kraljestvo.“	13
Naznanila in poročila	14

„Venec“ prejeman pri upravnistvu stane na leto 1 K 20 h, po pošti pošiljan 1 K 44 h. Denar za naročbo se pošilja: Upravnistvu „Venca“ v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2; dopisi, zahvale za uslišano molitev in darovi za pobožne namene pa uredniku pod naslovom: dr. Fr. Ušeničnik v Ljubljani, Semenišče.

V Ljubljani, 1901.

Izdaje „Katoliška Bukvarna“. — Tiska „Katoliška Tiskarna“.

Prošnja in zahvala.

Prvi zvezek novega letnika smo poslali vsem dosedanjim naročnikom. Če kdo morda ne misli več naročiti „Venca“, naj nam zvezek blagovoljno vrne; tiste naročnike pa, ki nam bodo tudi v prihodnje ostali zvesti, prosimo, da bi kmalu poslali naročnino, ako tega še niso storili. Vse prijatelje, ki so za list kaj napisali ali ki so po več „Vencev“ skupaj naročili in list med ljudmi razširjevali, pristrčno zahvalimo za njih dobroto, ob enem pa jih prosimo, da bi nam tudi v novem letu drage volje pomagali pri našem, sicer skromnem, vendar pa — bodi nam dovoljeno tako reči — lepem apostolskem delu.

„Venec“ prejemán v upravníštvu stane na leto 1 K 20 h, pošiljan po pošti 1 K 44 h. Denar za naročbo naj se pošilja: Upravníštvu „Venca“ v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 2. Spisi, zahvala za uslišano molitev in darovi za pobožne namene pa naj se pošiljajo uredniku pod naslovom: dr. Francíšek Ušeničnik, v Ljubljani, Semenišče.

Uredništvo in upravníštvo „Venca“.

Dobrotni darovi.

Za sveto Detinstvo:

Šolarji v Dražgošah 1 K 40 h; učenci in učenke v Tršiču 4 K 66 h.

Za razširjanje sv. vere:

Demšar N. 2 K 10 h; neka oseba v Tršiču 1 K.

Za misijon v srednji Afriki:

Gertrud Selan 200 K.

Za najpotrebniše misijone:

Č. g. Mihael Bogulin, župnik v p., 10 K.

Za kruh sv. Antona:

Ž. Tavčar 5 K; č. g. župnik Ž. Virant 5 K; iz Rečice 3 K.

Dušni vodnik,

molitvenik za slabe oči, z zelo velikimi črkami; v marmorni ali rudeči obrezi 2 K, v zlati obrezi 2 K 60 h. * * * * *

V molitev so priporočeni

I. za ves mesec januar namen sv. Očeta: *posvečenje 20. stoletja Jezusu Kristusu.*

II. za posamezne dni:

1. <i>Krščansko šivljenje med Slovenci.</i>	19. <i>Tisti, ki trpé hude izkušnje.</i>
2. <i>Slovenski delavci na Nemškem.</i>	20. <i>Da ne bi se božje ime s kletvinami onečastovalo.</i>
3. <i>Marijine družbe za žene.</i>	21. <i>Vsi, ki so v nevarnosti, da izgubé nedolžnost.</i>
4. <i>Misijoni po slovenskih krajih.</i>	22. <i>Posli v težkih službah.</i>
5. <i>Da bi se Angleži vrnili v katoliško cerkev.</i>	23. <i>Apostolski duh v Marijinih družbah.</i>
6. <i>Misijoni v Afriki.</i>	24. <i>Dobrodelne hiše in sirotišnice.</i>
7. <i>Duhov. v dušnem pastirstvu.</i>	25. <i>Sovražniki cerkve.</i>
8. <i>Škofovi zavodi v Ljubljani.</i>	26. <i>Vdove in sirote.</i>
9. <i>Otroci v brezšernih družinah.</i>	27. <i>Družine po mestih, da bi bile bolj krščanske.</i>
10. <i>Mir in edinost med katoličani.</i>	28. <i>Več oseb za dar stanovitnosti.</i>
11. <i>Katoliški učitelji in učiteljice.</i>	29. <i>Za dar krotkosti. Katoliški pisatelji.</i>
12. <i>Občine brez duhovnikov.</i>	30. <i>Vsi, ki so se priporočili v molitev.</i>
13. <i>Mladina po tvornicah.</i>	31. <i>Vsi živi in mrtvi udje molitvenega apostolstva.</i>
14. <i>Neki izgubljen mladenič.</i>	
15. <i>Poklic v redovniški stan.</i>	
16. <i>Združ. raskolnikov s Rimom.</i>	
17. <i>Redovne družine.</i>	
18. <i>Ljubezen in zvestoba do svete rimske stolice.</i>	

Molimo.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti s onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presvetem Srcu in ga še zdaj hvališ brez konca v sakramentu presv. Rešnjega Telesa po vsem svetu, in v posnemanje presv. Srca preblazene, brezmadežne Device Marije, Tebi darujem danes in vsak trenotek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čutila in želje, vsa dela in besede.

Posebno pa Ti jih darujem za Tvojo sv. cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

Podobice presv. Srca Jezusovega,

na debelem finem papirju
krasno izdelane v barvah,
izvirne zaobljubne slike

ljubljske stolnice, so dobiti v prodajalnici „Kat. tiskovnega društva“ (H. Ničman)
v Ljubljani 25 skupaj 1 K 20 h, sto skupaj 4 K 60 h. Na zadnji strani je natisnjena
„Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu“. • • • • •

Odpuſtki meſeca januarja 1901.

Da dobimo odpuſtke, moramo: 1.) imeti namen, da ſe hočemo odpuſtkov udeležiti; 2.) biti moramo v miloſti boſſji; in 3.) storiti dobra dela, ki jih cerkev ukazuje za odpuſtke. — Ukazuje pa navadno cerkev za *popolne* odpuſtke: izpoved in ſv. obhajilo in molitev v namen ſv. Očeta. Če je treba v namen ſv. Očeta moliti v *določeni* cerkvi, je to vſelej poſebe povedano.

1. *Torek. Novo leto.* Popoln odpuſtek: *a)* udom brat. *preč. Srca Marijinega*; *b)* udom druſbe *ſv. Druſtine* v katerikoli cerkvi; *c)* udom druſbe *ſivega roſnega venca*; *d)* *vsem vernikom* v jezuitskih cerkvah, danes ali v oſmini.

3. *Četrtek, 1. v meſecu.* Udom brat. *ſv. Reſ. Telesa* popoln odpuſtek v bratovski cerkvi, — če pa te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

4. *Petek, 1. v meſecu.* Popoln odpuſtek *vsem vernikom*, ki gredo k izpovedi in ſv. obhajilu, nekoliko premiſljujejo dobrotljivost preſv. Srca Jezusovega in molijo v namen ſv. Očeta.

6. *Nedelja, 1. v meſecu. Sv. Trije kralji.* Udom brat. *ſv. roſnega venca* trije popolni odpuſtki: 1.) če v bratovski kapeli molijo v namen ſve-tega Očeta; 2.) če ſo pri meſečni procesiji; 3.) če v bratovski cerkvi nekaj časa poboſno molijo pred izpoſtavljenim ſv. Reſnjim Telesom. — Popoln odpuſtek: *a)* udom brat. *naſe ljube Goſpé preſv. Srca* v bratovski cerkvi; *b)* onim, ki nosijo *viſnjevi ſkapulir* v cerkvi, v kateri je Marijin oltar; *c)* udom druſbe *ſv. Druſtine* v katerikoli cerkvi; *d)* udom druſbe *ſivega roſnega venca* v katerikoli cerkvi; *e)* udom brat. *za duſe v vicah* v ka-terikoli cerkvi, danes ali v oſmini.

14. *Ponedeljek. Bl. Bernard* iz kapucin. reda. *Vsem vernikom* popoln odpuſtek v *kapucinskih* cerkvah; *tretjerednikom* v farni cerkvi, če ni blizu nobene kapucinske cerkve.

16. *Sreda. Sv. Berard in tov.,* mučenci. *Vsem vernikom* popoln odpuſtek v *redovnih cerkvah ſv. Franč.*; *tretjerednikom* kakor 14. t. m.

20. *Nedelja. Preſv. Ime Jezusovo.* V Avstriji dobé popoln odpuſtek *vsi verniki*, ki ta dan ali v ſedmih naſlednjih dneh gredo k izpovedi in ſve-temu obhajilu in ſo pri maſi in molijo v namen ſv. Očeta. — Ker je ta nedelja tretja v meſecu, popoln odpuſtek udom *ſivega roſnega venca*.

25. *Petek. Spreobrnitev ſv. Pavla* Popoln odpuſtek udom brat. *pre-čist. Srca Marijinega*.

27. *Zadnja nedelja v meſecu. Sv. Druſtina.* Popoln odpuſtek: *a)* udom druſbe *ſv. Druſtine* v katerikoli cerkvi; *b)* *vsem*, ki trikrat na teden ſkupnó z drugimi molijo ſv. roſni venec.

30. *Sreda. Sv. Hiacinta*, dev. iz 3. reda. *Vsem vernikom* popoln odpuſtek v *frančiſkanskih* cerkvah; *tretjerednikom* kakor 14 t. m.

31. *Četrtek. Bl. Ludovika*, vd. iz 3. reda. Popoln odpuſtek v *fran-čiſkanskih* cerkvah kakor 30. t. m.

Zvezek 1.

Letnik V.

Januar 1901.

Srečno novo leto!

Srečno novo leto voščimo te dni drug drugemu: otroci starišem in stariši otrokom, brat bratu, prijatelj prijatelju; in če koga na poti srečamo in ga poznamo, mu zakličemo: srečno novo leto! — Lepo, srečno, milostno novo leto iz srca voščimo tudi mi vsem, ki vas bode te dni doma ali na tujem srečal naš drobn list. Razgenite ga in berite, morda bode te našli v njem zlato zrnce, ki vam bode prineslo srečo v novem letu!

Želimo vam srečo, in ne samo želimo, ampak tudi pokazali bi vam jo radi, kje jo bode te našli. — Pred 1900 leti je bil svet še mnogo bolj nesrečen, kakor dandanašnji. Več kakor polovica vseh ljudi je zdihovala v suženjstvu. Pri Grkih in Rimljanih, ki so bili najbolj omikani med starimi narodi, je prišlo po 30 do 40 sužnjev na enega svobodnega moža. Bogatini so imeli kruha preveč, velika množica pa nič. Eni so samo uživali in se veselili, drugi pa delali in trpeli. Srečni in zadovoljni pa niso bili ne eni, ne drugi. — Napočila pa je sveta, blažena noč, v kateri je angel božji stopil iz nebes na zemljo in govoril ubogim betlehemskim pastirjem: „Oznamim vam veliko veselje, katero bode vsemu ljudstvu. Danes vam je v mestu Davidovem rojen Zveličar.“

To je naše veselje in naša sreča — naš Zveličar, Jezus Kristus! Prišel je na svet, da svet reši. V Betlehemu je začel svoje delo in na Kalvariji ga je končal. Človeški rod je bil spravljen z Bogom. Seme božje besede, vsejano v človeška srca in poroščeno s sveto krvjo Odrešenikovo, je poglalo in rodilo v malem času zlat sad. Srca, ki so bila prej otrpla v sebičnosti, so se ogrela v krščanski ljubezni. Množica vernih je bila enega

srca in enega duha. Siromaka ni bilo med njimi; zakaj delilo se je vsakemu, kakor je bilo komu potreba. Svet se je polagoma prenovil. Krščanski narodi so se čutili kot sinovi ene same velike družine, ki imajo enega Očeta v nebesih. Delo se je spoštovalo, varovala se je pravica, bogati je rad delil svoj kruh z ubožcem.

Prišlo je drugače. Narodi, ki jih je sv. Cerkev kot skrbna mati več kakor tisoč let vzgojevala, so se izneverili Jezusu Kristusu, zavrgli so njegov nauk in njegove zapovedi. Obrnili so se od Kristusa, in zato pa so se vrnili med ljudi časi, kakršni so bili pred Kristusom: nekateri si zbirajo bogastvo, druge tare gladno siromaštvo, med obojimi je mržnja in sovraštvo, — sreče in zadovoljnosti pa ni, ne pri teh ne pri onih!

Kaj je storiti? Kje bomo zopet našli srečo? — Našli jo bomo pri tistem, ki je prvi prinesel na svet pravo srečo, pri Jezusu Kristusu.

Devetnajststokrat se je obrnilo leto, odkar se nam je rodil Odrešenik sveta. Pa „Jezus Kristus je ravno tisti včeraj in danes in vekomaj.“ (Hebr. 13, 8.) On, ki je svet prvič prenovil, ga more prenoviti tudi drugič. Vrnimo se torej k njemu, našemu Odrešeniku, Jezusu Kristusu!

Pojdimo k Njemu v Betlehem in na Kalvarijo! Jaslice v betlehemskelem hlevu nas učé zadovoljnosti z malim, križ na Kalvariji nam oznanja sveto, nesebično ljubezen. Če imamo to dvoje, če smo zadovoljni z malim in do drugih radodarni: bomo srečni sami in srečni bodo drugi poleg nas.

In Betlehem in Kalvarija nista daleč od nas! Sveti tabernakelj v cerkvi je naš Betlehem in oltar je Kalvarija. Skrivnost betlehemske jaslice in svetega križa se nevidno obnavlja v najsvetejšem zakramentu. Isti Jezus, ki je nekdanj ležal kot majhno Dete v ubogih jaslicah in potem umrl za nas na sv. križu, pride vsak dan iznova iz nebes na svet in se zopet daruje za nas, kakor nekdanj na Kalvariji. Tukaj je naša sreča; iščimo jo pri Jezusu v najsvetejšem zakramentu!

Posvečenje dvajsetega stoletja Jezusu Kristusu.

(Namen sv. Očeta — priporočen v molitev za mesec januar.)

Le še nekaj dni in končalo se bo devetnajsto stoletje. Kako se je ime-
novalo? Oj, dostikrat smo to slišali; rekli so mu „stoletje napredka“. Ne
tajimo, da je v tej dōbi človeštvo v marsičem napredovalo. Železnica leto
kakor lahkokrila ptica iz kraja v kraj, električna iskra raznaša novice v
najbolj oddaljena mesta. In koliko je še drugih iznajdb in ugodnosti, ki si
sad raziskovanja v devetnajstem stoletju! Ali pri vsem tem napredku vendar
ne uživa človeštvo miru, zadovoljnosti, sreče. Vprašaj po bogatih hišah,
kjer je posvetnega blaga v obilici, kjer se trudijo služabniki in dekle, da

ugodé na migljež željam svojega gospoda ali gospe, vprašaj, če si ondi ničesar več ne želé? in odgovoré ti, da poleg vse obilnosti jim srce prav tako trepeče željá in hrepenenja, kakor revnemu siromaku, ki gloje danes trdo skorjo kruha, za jutri pa ne vé, če se ga kje dobrotna roka usmili.

„Preljubo veselje, oj, kje si doma?“ milo vprašuje naš pesnik. Išče ga in zasleduje križem sveta, bi rekli, a ne najde ga drugje, nego v srcu nedolžnih otrok. Kako se glasi tista beseda Zveličarja, s katero blagruje otroke? Ali ne pravi: Pustite otročiče k meni, ker takih je nebeško kraljestvo? Dostavi pa tudi za nas vse: Ako ne bodete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. — A zakaj Zveličar otroke tako visoko povzdiguje? Zakaj neki? Otroci rad verjame, kar se mu pripoveduje: vse veruje, kar mu govori dobra mati o ljubem Bogu. Otroci so nedolžni, milost božja prebiva v njegovem srcu: veselje je v nedolžnem srcu doma. Sedanji svet pa skoraj več ne veruje in nedolžnost mu je v posmeh. Zato pa je tako nesrečen, da je skoraj prav govoril pesnik, ki je delal:

V gorjé vsa zemlja je zakleta,
Vzdihuje ves človeški rod.

Zakaj? Oj, kako je milo tožil svoj čas prorok v imenu božjem, rekoč: Poslušajte nebesa, in zemlja vleci na ušesa, kar Gospod govori. Otroke sem vzredil in povikšal, oni so me zaničevali. Vol pozna svojega gospodarja in osel jasli svojega gospoda; Izrael pa ne pozna mene in moje ljudstvo ne umeje (hvaležnosti). Gorjé grešnemu rodu, s pregreho obteženemu ljudstvu, zlobnemu zarodu, pregrešnim otrokom; zapustili so Gospoda, preklinjali so Svetega Izraelovega, nazaj so odstopili. (Iz. I. 2—4.) Prav tako milo toži v zadnji okrožnici o Zveličarju Jezusu Kristusu sveti Oče Leon XIII., da jih je premnogo, ki imajo sicer krščansko ime, živé pa brez vere in ljubezni do Jezusa Kristusa. Po sv. krstu so sicer spoznali Boga za svojega Očeta, katoliško cerkev pa za svojo mater. Nočejo pa biti njeni otroci, nočejo slušati njenih opominjevanj. V pogubo deró, v časno in večno pogubo!

Zapustili so posamniki in celi narodi Boga, „studenec žive vode in si izkopali kapnice, kapnice predrté, ki ne morejo držati vode.“ (Prim. Jer. 2, 13.) To je znak dôbe, katero završimo v nekaterih dneh.

Ali kakor je nekdašnji prerok božji čutil v sebi potrebo, klicati ljudstvu, ki je zapustilo Boga: Vrnite se k meni! — tako kliče tudi namestnik Jezusa Kristusa te dni vsemu svetu, naj zapusti mamljive prevare posvetnega uživanja in strasti ter naj se povrne k Gospodu Jezusu Kristusu, „Kdor Jezusa Kristusa ni nikdar spoznal — tako piše sv. Oče v svojem pismu — je nesrečen, vendar pa ni svojeglav in nehvaležen. Da pa kdo Kristusa potem, ko ga je spoznal, zaničuje in pozabi, to je tako ostudno in predrzno, da se zdi skoro nemogoče.“

A zakaj sv. Oče tako milo vabi narode h Kristusu?

V nikomer drugem ni zveličanja, zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi se mogli zveličati. (Ap. dej. 4, 12.)

Kristus je pot, resnica in življenje.

Srce nam hrepeni po sreči, neminljivi, večni sreči. Dosegli jo bomo, ako gremo po poti, ki nam jo je pokazal Zveličar. On je naša pot, On je naš kažipot. Nihče ne pride k Očetu, — pravi — razen po meni. Pot pa, katero nam je pokazal, je pot resnice. Kako so iskali resnice nekdanji modrijani, kako se pehajo zanjo današnjega dne učenjaki! So jo li našli? Kake utrinke pač, resnice same niso našli. Kristus je večna resnica; kar je on povedal, je resnično, zakaj prišel je na svet zato, da resnici daje spričevanje. Blagor onim, ki resnico njegovo poslušajo in jo ohranijo!

Naš Zveličar pa je tudi sam o sebi rekel, da je življenje. Pač res, On je vir, začetek vsega življenja na svetu. On pa je tudi zgled, kakšno mora biti naše življenje na svetu, ako hočemo dospeti do večne, nebeske sreče. Kristus — pravi apostol — nam je dal zgled, da hodimo po njegovih stopinjah. On ni maral, da bi se mu na svetu streglo, ampak sam je hotel streči; ni kazal, kako se živi v obilnosti, ampak revščina mu je bila tovarišica v življenju, kar pa je imel, je rad delil s svojimi spremljevalci — apostoli. Bogatine je karal zaradi njih samogoltnosti, vsem pa je kazal bodoče življenje, za katero se pripravljamo na svetu.

Jezus Kristus je včeraj in danes in vekomaj ravno tisti. Žal, da jih je na začetku dvajsetega stoletja prav mnogo, ki ga ne marajo spoznati pred ljudmi, ki ga tajé in zaničujejo. In vendar imamo le eno pot, ki nas vodi do sreče: in ta pot je Kristus. Sveti Oče nam priporočajo v molitev svojo posebno željo, da bi se v dvajsetem stoletju človeštvo iznova posvetilo Jezusu Kristusu. O, kdo bi najmodrejšemu vladarju sveta ne podpiral svetih želj, z vso silo svojega srca? Molimo torej, da bi vsi ljudje iznova spoznali Kristusa za svojega Boga, da bi vse države na svetu, vsi narodi cele zemlje se prepričali, da v nikomer drugem ni zveličanja, nego v Kristusu Jezusu.

Prva kronica.

Takrat je bilo, ko smo dobili z Dunaja nov denar. Mali Jožek je hodil v prvo latinsko šolo pri očetih jezuitih v Bosni. Priden je bil in zato se mu prinesli mati prvo srebrno krono, katero jim je bil dal davkar iz goldinarja. Taka svitla srebrna ptičica malim Bosnjakom redkokedaj prileti v žep. Ubog kot sirota, bos in ves strgan, pride pogosto bosniški deček k dobrim redovnikom, da ga vzamejo pod streho; drugega nima z doma, kakor dobro voljo in veselo lice. Kaj čuda, da se je srečni Jožek zdel sam sebi bogat med svojimi tovariši. Mati so mu dali kronico, da si kupi z njo, kar hoče. Dolgo je ugibal, kaj bi storil z denarjem.

Nazadnje mu je prišlo nekaj na misel. V hiši pri očetih jezuitih so praznovali prvi petek v mesecu, — slovesno kakor vedno. Učenci, mladi gojenci so peli pri sv. maši. Podoba presv. Srca Jezusovega na oltarju je bila vsa s cvetjem ovenčana, in lučce so gorele krog in krog. Milo in prijazno je zrl Zveličar na pobožno množico; roka mu je bila stegnjena,

kakor da prosi majhnega darú in govori vsakemu posebe: „Otrok moj, daj mi svoje srce!“ — Teh besedi, ki nam jih govori podoba presv. Srca Jezusovega, ne umeje nihče bolje kakor nedolžno otroško srce. — Še tisti dan je prišel deček k enemu izmed duhovnikov v hiši; v roki je vrtil svoj klobuček in malo boječe rekel: „Častiti oče, rad bi dal to-le kronico, da bi zanjo kupili podobice presv. Srca Jezusovega in jih razdelili med ljudi.“ Duhovnik je pogledal dečka, kakor da mu je hotel brati iz oči, če res to misli v srcu, kar mu je ravno povedal. Vesel je bil pridnega dečka, ki je tako zgodaj začel ljubiti presv. Srce. Še bolj vesel pa je bil deček sam, ko je pater sprejel njegov dar; neki glas mu je govoril v duši: „Danes te je prva kronica naredila za majhnega apostola pobožnosti do presvetega Srca Jezusovega.“

Srce Jezusovo, vir življenja in svetosti.

(*Litanije presv. Srca Jezusovega.*)

Jezus se je vračal iz Jeruzalema v Galilejo in prišel do mesta Siharja. Tam pred mestom je bil vodnjak, ki ga je bil dal še očak Jakop izkopati. Truden od dolgega pota se je Jezus usedel k vodnjaku, učenci pa so šli v mesto, da bi kupili kaj jesti. Dobri pastir je čakal izgubljene ovce.

Ko je Jezus počival pri vodnjaku, pride iz mesta samaritanska žena po vode. Med Judi in Samaritani je bilo staro sovraštvo; ogibali so se drug drugega, in Jud ni rad prosil Samaritana kake dobrote, celo požirka vode ne. Jezus Kristus, ki je prišel iskat, kar je bilo izgubljenega, ni poznal narodne tesnosrčnosti in zato je prijazno ogovoril tujo ženo in jo prosil malo vode. Samaritanka je osupla ob toliki prijaznosti in ponižnosti in vsa začudena je vprašala Jezusa: „Kako ti, ker si Jud, zahtevaš piti od mene, ki sem samarijska žena?“ — Tedaj pa ji je Jezus odgovoril s pomenljivimi besedami: „Ko bi ti spoznala dar božji in kdo je, ki ti pravi: daj mi piti, — bi bila morda ti njega prosila, in dal bi ti bil žive vode.“ — Žena ni umela Gospodovih besedi, in zato je Jezus dalje govoril: „Kdor pije vodo, katero mu bodem jaz dal, ne bode žejen vekomaj, ampak voda, katero mu bodem jaz dal, bode v njem studenec vode, ki izvira v večno življenje.“

„Živa voda“, o kateri govori Jezus, je milost božja. Vir ali studenec pa, iz katerega nam teče živa voda milosti, je presv. Srce Jezusovo. Ker nas je to presv. Srce ljubilo, je Jezus za nas trpel in umrl. In vse bogastvo milosti, katero nam je Odrešenik zaslužil s svojo smrtjo, je dar njegovega presv. Srca. Ko je vojak prebodel s sulico presv. Srce, je tekla iz njega kri in voda; to vam je lepa podoba studenca milosti, ki se razliva iz presv. Srca Jezusovega. Za nas teče ta studenec: iz njega pijemo življenje in moč in krepost; in kdor noče piti, mora umreti.

Pomislimo, kako je poleti na vrtu ali na polju, kadar je huda suša. Žita so ožgana, trava vene, osehle cvetice kakor mrtve povešajo glavice. — Trdi, od vročine opustošeni zemlji je podobna naša duša, če je ne namaka

studenec milosti iz Srca Jezusovega. Cvetje svetih čednosti usahne: ljubezen zvene, upanje umira, in vera tudi vidno gine. In kjer ni cvetja, ni sadu, — kjer ni čednosti, ni dobrih del. Duša, ki ne pije več žive vode iz studenca presv. Srca, je brez moči, brez življenja, — mrtva je za nebesa.

Srce Jezusovo je živ studenec vseh milosti, vir življenja in svetosti. Milo in prijazno nas kliče in vabi Gospod, da pridemo in pijemo iz tega studenca: „Kogar žeja (kdor potrebuje milosti), pridi k meni!“ — Odrešenik sam nam je pripravil tudi zlate posodice, s katerimi zajemamo iz studenca njegovega Srca; te nebeške čašice so molitev in sveti zakramenti; sezimo po njih in zajemajmo pogosto iz studenca življenja in svetosti. Če je tvoje srce omadeževano z grehom, hiti in umij se v tem studencu; pridi k Srcu Jezusovemu in prosi ga lepo milosti resnične pokore in izpreobrnjenja.

Če ti srce palijo strasti in ga razvnamajo grde želje, hiti k studencu in pogasi ogenj požljivosti; pridi k Srcu Jezusovemu in prosi ga miru za svoje nemirno srce.

Če ti je srce utrujeno in upehano, da ne moreš naprej na poti proti nebesom, hiti k studencu in se poživi; pridi k Srcu Jezusovemu in uči se pri njem, kako moraš delati za čast božjo in za zveličanje svoje duše.

Če ti upada pogum v srcu in omaguješ pod križem, ki ga je Gospod zate izbral, hiti k studencu, pij iz njega in se pokrepčaj: pridi k Srcu Jezusovemu. Gospod je dejal: „Moj jarem je sladek in moje breme lahko“; s svojo milostjo ti bode pomagal nositi križ.

Če ti srce hrepeni po popolnosti, če je žejno pravice, krščanskih čednosti, ponižnosti, krotkosti, potrpežljivosti, čistosti, — z eno besedo, če ti je srce žejno svetosti, pridi k studencu, k Srcu Jezusovemu, k viru vse svetosti. Gospod te kliče k temu studencu: „Kdor je žejen, pridi k meni!“ K temu studencu te kliče sveta cerkev, ki v praznik presv. Srca Jezusovega vsem vernikom govori besede prerokove: „Tisti dan porečete: Glej, Bog je moj Zveličar; potolažen hočem biti in ne se bati; in veseli bodete tisti dan za jemali iz studencev Odrešenikovih.“

Poln zaupanja stopi torej k studencu milosti, k viru življenja in svetosti, in moli, kakor moli tvoja mati, sveta cerkev, v praznik sv. Rešnjega Telesa:

„Gospod me vodi in nič mi ne bode manjkalo; na pašnik, tja me je postavil; pri vodi, ki poživilja, me je zredil; mojo dušo je izpreobrn timer; na pot pravice me je peljal zavoljo svojega imena. Torej, ko bi tudi po smrtni senci hodil, se ne bom bal hudega, ker si ti z menoj; tvoja šiba in tvoja palica sta me tolažili. Mizo si pripravil pred mojim obličjem njim nasproti, ki me nadlegujejo. Glavo si mi mazilil z oljem; in moj vpijanljiv kelih, kako veličasten je. In tvoja milost me spremlja vse dni mojega življenja, da stanujem v hiši Gospodovi dolgo časa.“ (Ps. 22.)

Konec svetega leta.

Lani, tisto popoldne pred svetim večerom, se je sveto leto začelo, in letos se bode končalo prav isti dan. V prvem zvezku lanskega „Venca“ sem Vam popisal, kako so sveti Oče naznanili sveto leto in slovesno odprli „sveta vrata“. Sedaj pa Vam hočem še sklep sv. leta popisati.

Tisti dan pred Božičem gre sv. Oče v cerkev sv. Petra k slovesnim večernicam. Po večernicah se razvrsti duhovščina s prižganimi svečami v rokah v procesiji proti svetim vratom. Tudi sv. Oče dobi v levo roko prižgano svečo. Sredi cerkve se sprevod ustavi in sv. Oče klečé počasti svete ostanke sulice, sv. križa in Veronikinega potnega prta. To počeščenje svetih ostankov pomeni, da je vir in studenec vseh milosti svetega leta trpljenje Jezusovo, njegova smrt na križu.

Potem gre procesija k altarju sv. Rešnjega Telesa. Sveti Oče zapoje: „Veseli pojdete ven“, in pevci poprimajo: „in z veseljem vas bodo spremili; zakaj gore in hribi se radujejo in vas z veseljem pričakujejo.“ Veselite se vsi, ki ste se udeležili milosti svetega leta; nebeške višave, angeli božji se z vami veselé in vas pričakujejo v nebesa.

Sprevod se med petjem pomika po cerkvi in gre skozi sveta vrata v lopo ali vežo pred cerkvijo. Zadnji prestopi sveti prag sveti Oče sam. — Služniki so že pripravili, kar je treba, da se sveta vrata zopet zazidajo. Z gorečo svečo v levici stopi sv. Oče pred sv. vrata in blagoslovi pripravljeni kamen in malto. Nato se prepaše z belim prtom, poklekne pred sv. vrata in eden izmed kardinalov mu dá v roko srebrno lopatico. Sv. Oče zajame nekoliko malte in jo dene nekaj na sredo, nekaj na desno in levo stran praga. Med tem govori besede: „V veri in moči našega Gospoda Jezusa Kristusa, Sinú živega Boga, ki je rekel prvaku apostolov: Ti si Peter, in na to skalo bom zidal svojo cerkev.“

V malto vloži nekaj kovanega denarja in potem položi tja tri kamene. Ko polaga prvi kamen, govori: „Ta prvi kamen položimo,“ — pri drugem: „da zapremo sv. vrata,“ — pri tretjem: „ki se odpró vsako sv. leto.“ — Nad kameni naredi znamenje sv. križa: „V imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Amen,“ — in potem gré na svoj prestol. Ko so še nekateri izmed duhovščine položili po en kamen, nadaljujejo delo zidarji, pevci pa pojó: „Nebeški grad Jeruzalem.“

Papež odmoli še kratko molitev, in nato vsi ugasé svoje sveče. Za sklep zapoje sv. Oče: „Hvala bod' Gospod Bogu“, blagoslovi ljudstvo, dá popolni odpustek in gré v svojo palačo.

Tako se navadno završi sv. leto. Ko bi morda sv. Oče Leon XIII. radi svojega rahlega zdravja letos ne mogli sami opraviti svetih obredov, bode namestu Njih to storil eden izmed kardinalov.

Pripravite prostor detetu Jezusu.

Gežko smo čakali svetih božičnih praznikov. Sedaj so tu. Po cerkvah je utihnila milo-otožna pesem: „Vi oblaki ga rosite!“ — in povsod odmevajo veseli angelski glasovi: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.“ V Betlehemu nam je rojen Zveličar, Jezus Kristus!

Kakor nekdanj v Betlehemu hodi svete božične praznike božje Dete od hiše do hiše, in želi v vsakem krščanskem srcu praznovati „sveti dan“. Da bi le bilo kaj prostora v človeških srcih za malega Jezusa! Pa žal, detetu Jezusu se godi sedaj kakor nekdanj v Betlehemu. Vse stvari imajo prostor v človeškem srcu; ko pa se oglasi božji romar, naš Zveličar, in potrka na duri zaprtega srca, tedaj odgovarjajo neusmiljeni ljudje: „Ni prostora.“

To je čudno to človeško srce! Ni je tako ničvredne stvari, da ne bi se srce nanjo navezalo. Pred leti so govorili o postarni gospé, ki je bila vsa zaverovana in zaljubljena v svojega psička. Žival je poginila, in gospa se ni dala utolažiti. Na vrtu ga je lepo pokopala in dolgo žalovala za njim. — O da, za stvari, ki nimajo ne duše ne pameti, je tako mehko človeško srce, — za Boga, za večno ljubezen, pa je trdo kot kamen. Za vse se ogreva to srce, — Jezus pa stoji zunaj in čaka in prezeba. Marija trka na zaprte duri in prosi, da bi njeno presvete Dete sprejeli pod streho; pa ni ga praznega prostorčka; vse je prenapolnjeno v srcu. Ljudje in živali gostujejo v njem in se prerivajo semtertja. Starejšina med gosti je Judež, s polno mošnjo srebrnikov. Družica mu je grda, nikdar sita Poželjivost; očitno se je vsak sramuje, v srcu pa ji le dá prostora. — Ko pride blizu On, ki je Stvarnik in Gospod vseh stvari, in potrka na srce, tedaj nastane notri vik in krik, vse hiti, da zapahne duri nebeškemu gostu, ki bi rad prišel v srce. Strasti vpijejo, da duša ne bi slišala sladkega glasu, ki ji tako prijazno kliče: Vzdigni se in hiti naproti svojemu Zveličarju, ki te ljubi od vekomaj! Pridi duša moja! — Besede, ki jih govori Zveličar z božjim, vsemogočnim glasom pridejo, poleg vsega ropota, ubogi duši vendar le na uho; sliši jih in razume, rada bi odprla srce, pa se ne upa; premalo močno se čuti, da bi se uprla trinogu, ki gospodari v srcu. Vrhu vsega jo zapeljivec se straši pred Tistim, ki trka na srce, češ, ta svojim služabnikom ne privošči nobenega veselja, ampak jih samo muči s pokorjenjem in zatajevanjem, s postom in samoto.

In uboga duša se zopet vda izkušnjavcu; ta jo moti in slepi, in duša mu verjame. Kakor v neki omotici živi naprej do onega trenutka, ko jo večni Sodnik kar nagloma pokliče predse. Tedaj se megle razkadé, duši je, kakor da se je zbudila iz težkega spanja, sama stoji pred sodnikom, pred tistim, ki ga je nekdanj kot Zveličarja zavrnila izpred svojega srca. Vse, s čimer se je duša do tedaj tolažila in motila, vse je kar v trenutku izginilo pred njo.

To bode jok in kesanje, a bode prepozno!

Kako se bode godilo drugim, to naj te nikar ne skrbi, dragi bravec; glej najprej nase in misli si prav živo, kako stoji božje Dete pred durmi tvojega srca. Kakor nekdanj v Betlehemu, mu tudi sedaj ljudje zapirajo duri,

on pa hodi od hiše do hiše, od srca do srca, in trka in čaka in prezeba. Ali ga hočeš tudi ti naprej poslati? Kako je s teboj? Upam, da tega ne boš storil; jaz vsaj pričakujem, da je pri tebi še prostor v srcu za tvojega Zveličarja. — Kaj pa, ko bi se jaz motil? No reciva, da je tudi v tvojem srcu že vse zasedeno, in se nihče noče umekniti, da bi naredil prostor detetu Jezusu. Reciva, da bi mu ti sicer rad odprl, pa se ga malo bojiš nebeškega gosta, zato, ker on hoče celo srce zase in ne trpi nikogar drugega poleg sebe. Zdi se ti tudi, da nekaj že mora biti res, kar ljudje govoré, češ, da je božji gost tako trd do svojih služabnikov; saj on sam pravi, da mora človek zavoljo njega, če ni drugače, celo oko izdreti in roko odsekati; in v bukvah, kjer se bere o tistih, ki so šli za Jezusom, je mnogo govorjenja o postu in zatajevanju in o bičanju, samih hudih stvareh. Dušo, ki se ji rado vrti v glavi, obhaja strah in groza, ko vidi pred seboj Jezusa s križem na rami! Skratka, reciva, da bi se ti ne branil Jezusa, samo bojiš se ga nekoliko. Ali se dá tu kaj pomagati? Prav lahko! Tvoj strah pred Kristusom in poštenim krščanskim življenjem je prazen otročji strah.

Tebe moti hudoba, in zato se ti vse drugače vidi, kakor je v resnici. Kadar se oziraš po svetu, ti drži hudoba pred očmi pisano steklo, in zato se ti ves svet zdi kakor v samih rožicah; ko pa obrneš pogled v božje kraljestvo, tedaj ti hudoba natakne črna očala, in vse se ti črno vidi. Ker se ti ves svet zdi pisan, zato se tvoje srce obesi na vsako cunjo; bežiš pa pred vsem, kar je božjega, zato ker vse črno vidiš. Ne daj se slepiti hudobi in poglej enkrat blizu, kakšne so te stvari.

Odpovej se vsaj za nekaj časa grehu, katerega največkrat storiš; reci tisti svoji grdi razvadi, kateri — to že sam veš, da se ji ne bodeš več vdal toliko in toliko tednov. Post in bičanje naj te nikar ne skrbi; to sedaj ni zate in s tem lahko čakaš, dokler te ne bode veselilo, in če te nikoli ne bode veselilo, — no zastran tega vendar le še lahko prideš v nebesa, če tudi ne bodeš prišel na oltar in pa v koledar med svetnike. A greh, ki si ga doslej ljubil, moraš vreči iz srca. Ne daj, da bi v tvojem srcu gospodovale živali, to se pravi, tisti grdi živalski nagoni, kakršni so požrešnost, togota, lakomnost, pohotnost, in kar je drugih takih grdih gostov. Saj ti vendar ne bije v prsih živalsko srce, ampak človeško srce, sorodno božjemu srcu Jezusovemu. In človeškemu srcu ne more dobro deti, če je med samo divjo zverino razbrzdanih strasti, ali pa zakopano v zemeljsko blato. Poskusi, saj bode šlo!

Vem, kaj hočeš reči: tvoje srce je trdo, in zato se ga nobena beseda ne prime. In ko bi bilo iz samega kamena, se božje Dete vendar ne bode branilo vanje priti in v njem prebivati! Ali si ni majhni Jezus ob svojem prihodu na svet izbral skalnate votline v svoje bivališče? Neki pobožen mož je dejal: Kamenito srce je Jezusu še ljubše, kakor pa tista usnjata srca nekaterih kristijanov, ki niso ne trda ne mehka, ne mrzla ne gorka, ampak mlačna in žilava, z neprijetnim živalskim duhom.

Hlev v Betlehemu je bila skalna votlina. Toda ta votlina je bila odprta, da se je lahko notri prišlo. Tudi ti moraš svoje srce odpreti. Vzemi v roko dleto in kladvo, pa krepko udari po skali svojega srca, da jo prebiješ. Dleto

in kladvo, s katerim se odpira srce, je izpraševanje vesti in pakesanje. Potem prosi sv. Jožefa in Marijo, da ti pomagata spraviti iz srca nesnago tvojih grehov. Če ti ta dva pomagata, bodeš zlahka opravil dobro izpoved.

Pa še nekaj! Betlehemske hlev sicer ni bil kakor kakšna gosposka dvorana, kjer stojé mehki stoli in dragocene postelje, čisto prazen pa vendarle ni bil. Poskrbi še ti, da dobiš v skalnato hišico svojega srca vsaj najbolj potrebne stvari. Ponudi detetu Jezusu jasli, iz katerih si se kakor neumna žival hotel tolikokrat nasiti: to se pravi, odpovej se Jezusu na ljubo grešnemu uživanju. Potem prinesi za božje Dete tudi malo slame ali sena: to se pravi, daruj Jezusu svoje vsakdanje delo, naj že bode kakršnokoli; če je tudi tvoje delo samo ob sebi komaj toliko vredno kakor pest sena, je vendar pred Bogom dragoceno, če je opravljaš z dobrim namenom, iz ljubezni do Jezusa.

Pobožna povest pravi, da je bilo v betlehemskem hlevu tudi dvoje živali: voliček in osliček, ki sta s svojo sapo grela božje Dete. Navadno sta ljudem te dve živali podoba toposti in neumnosti; meni se pa zdi bolj primerno, če rečemo, da je voliček podoba vstrajne delavnosti, osliček pa podoba potrpežljivosti in zadovoljnosti z malim. In v tem bi ju tudi ti smel posnemati; detetu Jezusu bode zelo všeč, če bodeš priden za delo in pa potrpežljiv in zadovoljen z malim.

Slednjič je treba še majhne svetilke, da razsvetljuje temo; in to je lučca prísrčne molitve. — Če si oskrbel te stvari, — in to, mislim, ni tako težko — je tvoje srce za silo pripravljeno, da sprejme pod streho božjega gosta, dete Jezusa. Mali Jezus bode prišel v tvoje srce in ga posvetil v božji tempelj; Marija in Jožef in nebeški angelci bodo z veseljem gledali nate, in tudi ti sam bodeš vesel, da si vrgel iz srca staro navlako in naredil prostor milemu božjemu Detetu. Ko bode Jezus zopet v tvojem srcu, tedaj bodo izginili tudi vsi strahovi, ki te sedaj še mučijo. Z betlehenskimi pastirci in s svetimi Tremi kralji bodeš tudi ti rad daroval Jezusu vse, kar imaš najboljšega in najlepšega in najdražjega!

Pridite, molímo!

Sedi se, da je prišel sedaj tisti čas, ki ga je Jezus Kristus napovedal zadnje dni pred svojim trpljenjem. Takrat je rekel Gospod, da bodo prišli dnevi, ko bo hudobija narasla, in ko bo v človeških srcih ljubezen do Boga omrznila! (Mat. 24, 12.) In to prorokovanje se dandanašnji že izpolnjuje!

Silno malo je sedaj takih, ki bi Boga res iz srca ljubili.

Le pomislite, kako blizo imamo svojega Zveličarja! V sredi naših vasi prebiva. Vrata v njegovo hišo, v cerkev, so nam odprta od jutra do večera. In vendar ga tako malokrat obiščemo. Morda pridemo k

Njemu samo v nedeljo, ko že ni drugače, da moramo v cerkev! To je znamenje, da se ne moremo hvaliti s posebno ljubeznijo do Jezusa Kristusa! Kako so pa svetniki hrepeneli po Jezusu!

Ta mesec je god svetih Treh kraljev. Le pomislite, kako dolgo pot so storili, da so počastili novorojenega Zveličarja sveta. Pustili so družine in šli daleč z doma; pot jih je peljala skozi puščavo, pa ni jih bilo strah nobene nevarnosti; vodila jih je zvezda na nebu.

Kaj je gnalo te svete može, da so šli tako daleč v neznane tuje kraje? Gnalo jih je hrepenenje, da bi videli svojega Odrešenika.

Ko bi Bog dal, da bi imeli tudi mi podobno hrepenenje po Jezusu! Pač bi potem drugače, bolj z veseljem prihajali v cerkev pozdravljat svojega Zveličarja. Kolikokrat gre ta ali oni mimo cerkve in se mu morda nikamor ne mudi. Svitla luč pred tabernakljem mu kaže kakor svitla zvezda svetim Trem kraljem, kje biva Jezus. Ali ne bi mogel ob taki priliki za par trenutkov stopiti v cerkev? Tudi en krajcar bi ne imel škode zavoljo tega.

Trije modri so morali popotovati tedne in tedne, da so našli novorojenega Odrešenika. Mi imamo Jezusa tako blizu! Treba ti je samo par stopinj storiti, pa lahko poklekneš pred tabernakelj, k nogam svojega Odrešenika! Res je tako, kakor govori Tomaž Kempčan: „Nobeno drugo ljudstvo nima Boga tako blizu, kakor ga imajo kristijani.“ Ali ni potem čudno, da tako malokrat obiščemo svojega Gospoda? To je res znamenje, da nam manjka prave ljubezni do Jezusa.

V stari zavezi v svetem šotoru Bog ni prebival tako, kakor prebiva v naših cerkvah. Sveti šotor je bil le predpodoba krščanskih cerkvâ. In vendar, kako je David hrepenel, da bi se smel zopet vrniti v sveti šotor! Tako-le je molil: „Kakor hrepeni jelen po studencih vodâ, tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog! Mojo dušo žeja po Bogu, kdaj pridem in se prikažem pred obličje božje?“ (Ps. 41, 2. 3. 4.) Mi vemo, da prebiva v cerkvi živi Bog, naš Zveličar, pa vendar tako malokdaj začutimo v sebi željo, da bi ga molili in častili!

Svetniki so včasih cele noči preklečali pred tabernakljem. Ko je blazen Klemen Hofbauer prišel na Dunaj, je dobil stanovanje v hiši, ki je bila prizidana k neki cerkvi; iz Hofbauerjeve sobe se je videlo skozi majhno okence naravnost pred tabernakelj. In to je bilo Hofbauerju silno všeč! Dasi je bilo stanovanje slabo, bi ga vendar bl. Hofbauer ne bil za noben denar zamenjal s kakim drugim, zakaj treba mu je bilo samo stopiti k oknu, pa je lahko videl pred tabernakelj in se pogovarjal s svojim ljubljnim Gospodom! Kakor nekdanj sv. Trije kralji, tako se je tudi on čutil silno srečnega, če je mogel poklekniti pred svojega Zveličarja in ga moliti!

Štejmo si tudi mi v veliko srečo, da smemo obiskati svojega Gospoda, kolikorkrat hočemo. Zato se nikar ne ogibaj cerkve, ampak stopi malo notri, kadar te pot pripelje mimo. To bode tvoja sreča za čas in večnost. Gospod sam blagruje tiste, ki radi k Njemu prihajajo, rekoč: „Blagor človeku, kateri čuje pri mojih vratih vsak dan!“

J. G.

»Odslej me bodo srečno imenovali vsi narodi.«

Devetnajststo let je minulo, odkar je prečista Devica Marija v odgovor na pozdrav sv. Elizabete izrekla sama o sebi te preroške besede: „Odslej me bodo srečno imenovali vsi narodi.“ Vsa stoletja se je izpolnjevalo to prerokovanje.

Marija je še živela na zemlji, ko je nekega dne izmed množice izraelska žena zaklicala božjemu Odrešeniku: Blagor tisti, ki je tvoja mati.

Apostoli so šli križem sveta oznanovat ime Jezusovo; in povsod, kjer se je slavilo ime božjega Sina, se je s častjo imenovalo tudi ime božje Matere. Rimski cesarji so sovražili ime Jezusa Nazarenskega in kristijane preganjali in morili. Zato so se verniki prvih 300 let v podzemeljskih prostorih, v katakombah, zbirali k božji službi in tukaj tudi pokopavali svoje mučence in drage rajnce. Na teh sv. krajih, v prvih krščanskih cerkvah, so se nam iz onih starih časov do današnjega dne ohranile poleg podob „dobrega pastirja“ in velikega duhovnika novega zakona, tudi podobe Matere božje z detetom v naročju.

Minuli so časi krvavega preganjanja. Za cesarja Konstantina Velikega je bilo v Milanu leta 313. podpisano cesarsko pismo, ki je dalo kristijanom svobodo. Kristijani so se preselili iz katakomb v mesto in začeli zidati očitne cerkve. Rim pa je bil takrat še močno paganski. Prav sredi mesta so v marmornatem templju častili krivo boginjo Vesto, kot mater in varihinjo rimske države; na nje altarju je moral noč in dan goreti ogenj. Ko bi bil ta ogenj kedaj ugasnil, bi bilo to pomenilo nesrečo za vso rimsko državo. In na tem kraju je sv. papež Silvester I., ki je vladal cerkev od leta 314. do leta 335., v onih starodavnih časih posvetil cerkev prečisti Devici Mariji. *) Pobožna pripovedka pravi, da je bil v tem kraju v globokem breznu hud zmaj, ki so mu morale device nositi jesti. Papež Silvester je tu opravil sv. mašo, potem pa zmaja zaklel in ga zaprl za železna vrata. Kaj hoče pripovedka reči, je jasno. Nekako brezno je bilo res v tem kraju. Zmaj, ki je tu strašil, je zmaj paganstva. Tega zmaja — paganstvo — je papež Silvester premagal, ko je tu dal zgraditi cerkvico v čast prečisti Devici Mariji. Pokazal je Rimljanom, ki so verovali v krivo boginjo kot svojo varihinjo, da je njih prava besednica in priprošnjica in varihinja prečista Devica in Mati božja, Marija.

Češčenje Matere božje je po tem takem pregnalo najbolj vkoreninjeno vražo med rimskim ljudstvom.

Prišla je ona vesela, zlata doba za cerkev, — doba sv. očetov. Največji med njimi so v svojih govorih in spisih tudi najlepše slavili Mater božjo. Ni prostora, da bi vam ponavljal njih govore v čast prečisti Devici; samo imenovati vam hočem nekatere najbolj znane može, ki so v onih starih časih

*) Cerkvica stoji še dandanašnji na rimskem foru pod Palatinom. Prej se je imenovala „Sancta Maria, libera nos de poenis inferni“, sedaj ji pravijo S. Maria Libetrice. — Gl. Grisar, Geschichte Roms u. d. Paepste. I. 195.

oznanjali vsemu svetu slavo Marijino; to so bili: sv. Efreml († okolo l. 379. sv. Ambrož († 397.), sv. Avguštln († 430.), sv. Hieronim († 420.), sv. Krizostom († 407.), sv. Epifanij († 403.); pozneje je posebno častil Marijo sv. Janez, Damaščen († okolo leta 754.); prelepe izreke sv. Bernarda slišite v vsaki pridigi v čast Materi božji.

Sveti očetje cerkveni pisatelji so govorili in pisali v čast Materi božji, verno ljudstvo pa je zidalo najlepše cerkve v slavo Marijino. Tako je bilo v vseh časih do današnjega dne. Da, ravno stoletje, ki je sedaj za nami, se je še posebno odlikovalo v češčenju Marijinem. Mnogo so grešili ljudje v 19. stoletju, to pa se mora reči, Marijo so častili, kakor še nikoli poprej. Papež Pij VII. je leta 1805. ukazal poseben praznik v čast prečistemu Srcu Marijinemu in s tem tako rekoč vse 19. stoletje posvetil prečisti Devici. Najbolj častno in slavno pa je bilo za našo nebeško Mater leto 1854., ko je papež Pij IX. proglasil za versko resnico, da je Marija Devica bila spočeta brez madeža izvirnega greha. Marija je to ljubezen vernega ljudstva bogato poplačala; spomnite se na Lurd in na čudeže, ki jih Bog po priprošnji Marijini tam dela, spomnite se našega Brezja, ki je ravno zadnja leta zaslovelo po vseh slovenskih krajih. — O Marijinih družbah, o raznih bratovščinah, o redovnih družinah, ki so se zasnovale v naših dneh Mariji v čast, ne govorim, ker to so vsem znane stvari. — Po pravici so imenovali 19. stoletje — stoletje Marijino. — Naj bode tudi novo, dvajseto stoletje posvečeno Mariji in pa Njemu, h kateremu se vrača vsa čast in slava Marijina, Jezusu Kristusu, Kralju vseh vekov!

„Pridi k nam tvoje kraljestvo.“

Prijedor v Bosni. V zadnjem desetletju 19. stoletja se je začela nova rimsko katoliška župnija v mestu Prijedoru in njegovi obširni okolici, med razkolniki in mohamedanci, v jugoslavenski krajinski Bosni. Krščansko-katoliško-slavensko ljudstvo med drugoverci je izvečine ubozega kmetijskega delavskega stanu, ki je moralo za svoj obstanek vse na novo začeti.

Taki novi krščansko-katoliški občini, posebno med drugoverci, je pred vsem potrebno cerkve, hiše božje, da se verniki v njo zbirajo k bogoslužju, da dobivajo in prejemajo duševne milosti, pomoči, tolažbe in prave blagonosne zveličavne nauke, prvo, najboljše in najpotrebnišo omiko. Cerkev v občini, župniji, je najznamenitejši, velepomembni, najkoristnejši in najdobrodelnejši ter pravi katoliški dom v dotični občini ali župniji. Mi katolici tukaj med raznoverci, krščenimi in nekrščenimi, znamo, kaj se pravi biti brez cerkve, ali pa imeti hišo božjo med seboj.

Bogu hvala! Milost božja nam je dala, a krščanska, bratska, slovenska milodarna ljubezen pomagala, da se je nam sirotam tukaj cerkev sezidala in upamo še blagodarnih pripomočkov, da to hišo božjo in krušnega očeta Jezusovega, sv. Jožefa, dogotovimo in vse potrebno napravimo. Postavil se je v novi cerkvi tudi oltar visokosvete rožnivenške Kraljice Marije Device z željo, da se pri njem ustanovi rožnivenška bratovščina.

V praznik Vseh svetnikov, v koji dan se obhaja petnajsta rožnivenška skrivnost, namreč: „kateri je svojo deviško Mater slavno v nebesih kronal“ in je bl. Devica Marija postala kraljica vseh svetnikov, — se je v novi

cerkvi sv. Jožefa slovesno ustanovila milostna, velekoristna, blagososna in zmagoslavna rožnivenška bratovščina. Prišel je k nam misijonar o. Angelj Marija Miškov iz reda sv. Dominika, da ustanovi rožnivenško družbo.

Po prvi sv. maši smo v procesiji spremili misijonarja k oltarju Marije Device, rožnivenške Kraljice. Sv. cerkveni obred se je začel s poklicem: „Pridi sv. Duh“. Potem je misijonar ljudstvu naznanil in razložil apostolsko poslanstvo svoje, oblasti in pooblaščenja, koje ima od sv. rimske apostolske Stolice ter od dominikanskega redovnega generala. Dekan je prebral škofijsko pismo, v katerem se ustanovitev bratovščine dovoljuje; a za tem župnik veliko tiskano, deloma pismeno izpolnjeno in na oltarju podpisano pismo s pravili, odpustki, privilegi, obredi in blagodari rožnivenške bratovščine in nje oltarja. Ko se je vse to javno prebralo, so bile listine dejane v okvirje in poleg oltarja obešene. Za tem je misijonar govoril tehtni, velepomemljivi in prešinjivi cerkveni govor o sv. rožnem vencu in njegovi staroslavni bratovščini in kolikega pomena, koristi in potrebe je tudi za sedANJI in prihodnji čas ta blagososna in zmagoslavna Marijina bratovščina, posebno v jugoslavenski Bosni.

Po sv. govoru se je zapela obredna bratovščinska rožnivenška pesem, obredne molitve in zahvalna pesem „Tebe Boga hvalimo“.

In začel se je vsprejem in vpisovanje ljudstva v rožnivenško bratovščino, v tolikem številu, da oni dan ni bilo mogoče vseh pripravljenih sprejeti. Vsak ud bratovščine dobi v roke blagoslovljen molek in rožnivenško svečo in sprejemno knjižico.

Lahka je pa za vsakega rožnivenška bratovščina: v enem tednu opravi vsak ud molitev celega sv. rožnega venca, vse tri dele, kadar hoče in more. In obilnejših odpustkov in pravic nima nobena druga bratovščina, da, malo kateri cerkveni red, kakor jih ima dominikanska rožnivenška bratovščina.

Nekoliko dni, par tednov, je pri nas v cerkvi sv. Jožefa ustanovljena ta zmagoslavna rožnivenška bratovščina, pa že dohajajo ubogi katoličani, raztreseni med razkolniki in mohamedanci daleč na okrog, vstopat v to sv. Marijino rožnivenško molitveno vojsko, in kažejo se mnogoteri dobri sadovi. Da, sveti rožnivenški misijon vedno deluje, oživlja, osrčuje in zmaguje; kajti on vedno predstavlja pred dušne oči verske dogodovščine iz življenja, trpljenja in poveljanja Gospoda našega Jezusa Kristusa in Njegove deviške Matere Marije.

Bog stotero povrni! Marija Devica, mogočna rožnivenška Kraljica, obilno pomagaj in izprosi vsem, kateri so nam pomagali pri cerkvi in rožnivenškem oltarju.

Br. A. M.

Naznanila in poročila.

Jeruzalem. Na rožnivenško nedeljo so v Jeruzalemu na sionski gori vložili temelj za novo cerkev v čast presveti božji Materi in Devici Mariji. V starih časih je stala na Sionu lepa cerkev, pa razne nezgode so jo porušile, in prostora z razvalinami so se polastili Turki. Nemški cesar Viljem II., ki je leta 1898. potoval po Palestini, je ta sveti kraj kupil od sultana in ga podaril nemški katoliški družbi za sv. deželo. Pobožna povest pravi, da je na tem mestu nekdanj stala hiša, v kateri je po smrti Jezusovi bivala sveta božja Mati in učenec sv. Janez evangelist; tikoma je obednica, v kateri je Jezus bil z apostoli pri zadnji večerji in postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa. Na tem svetem kraju bodo zidali lepo cerkev v čast Materi božji.

Naznanilo ponočnim častivcem presv. R. Telesa v Ljubljani.
Častivci presv. Rešnjega Telesa v Ljubljani bodo po noči mej 3. in 4. januarjem molili presveto Rešnje Telo v cerkvi sv. Jakoba. — Molila se bode 22. ura: za praznik rojstva Gospodovega.

Na Silvestrov večer (na starega leta dan) bodo vsi moški častivci skupno molili presveto Rešnje Telo v stolni cerkvi sv. Nikolaja, pa samo eno uro, namreč od 10. do 11. ure. Molila se bode 30. ura: pravne molitve. Pri polunočni sv. maši bodo pa skupno prejeli sv. obhajilo.

Uljudno so povabljeni vsi krščanski možje in mladeniči, da bi se marljivo udeleževali molitvene ure ob navadnih četrtkih zvečer od 8. do 9. ure v Križankah. Prekoristno je češčenje presv. zakramenta ljubezni za vsacega.

Vsem častivcem srečno in milosti polno novo leto!

Kamnagorica. Srečna župnija, v kateri se pobožno krščansko življenje lepo razvija, kjer mladi in stari tekmujejo v pobožni molitvi in v pogostnem ter vrednem prejetju sv. zakramentov. In to je tam, kjer je vpeljana Marijina družba. Veselo je slišati in brati, kako pogosto se ustanavljajo po župnijah naše lepe škofije Marijine družbe. Tudi v naši župniji se je ustanovila za vse štiri stanove. 11. junija minolega leta so se jele dekleta vpisovati v družbo in bile so sprejete v praznik Marijinega imena popoldne s primernim govorom kar mogoče slovesno. Cerkev je bila polna domačih župljanov in dasi je slovesnost trajala dve uri, se nihče ni utrudil. Slišal se je le en glas: „Take slovesnosti v Kamnagorici še ni bilo. Sprejetih je bilo 42 deklet, od tedaj je število naraslo na 64.

Prav ta slovesni sprejem deklet v Marijino družbo je vnel mladeniče, da so se po malem začeli oglašati za družbo. V praznik čistega spočetja Marije Device jih je bilo 17 sprejetih. Malo število, si mislimo, nekaj je pale — sedaj jih je v družbi 30.

Dve Marijini hčeri je Bog poklical k sebi kmalu, ko sta bili sprejeti v družbo. Tovarišice so ji v bolezni pridno obiskovale in ji tolažile. Preskrbele so tudi, da se je opravila sv. maša za nji v bolezni in ob pogrebu. Veliko so molile za duši pokojnih tovarišic ob mrtvaškem odru, spremile ji skupno na pokopališče ter njima zapele ganljivo žalostinko v slovo. Obilna molitev ob tej priliki je obudila tudi v ženah želje, da bi se Marijina družba tukaj ustanovila tudi zanje. Tedaj so se preskrbela pravila tudi za može in žene.

Tretjo nedeljo meseca septembra, ko obhaja sv. cerkev spomin Marije sedem žalosti, so jih prišli iz Ljubljane mil. g. prelat, generalvikar Flis, sprejemati. Na vasi je mil. g. prelata pričakovala Marijina družba mladeničev in deklet ter može in žene, ki so bili pripravljeni za sprejem in so jih v procesiji med zvonjenjem in molitvijo sv. rožnega venca spremili v cerkev. Ob 10. uri so imeli krasen govor, v katerem so razlagali pomen Marijine družbe za može in žene v župniji, vnemali so jih, da posnemajo Marijo in svoje otroke izreajo v krščanskem duhu, da bo po njihovem lepem zgledu tudi mladina lepo živela in Bogu služila. Imeli so potem slovesno sv. mašo, med katero je bilo v družbo sprejetih 19 mož, 64 žen, 7 deklet in 4 mladeniči. Tudi ta dan ostane kamnagoriškim župljanom v nepozabnem spominu.

Mladeniška in deklška Marijina družba ima za glavno patrono Marijo brez madeža spočeto, može in žene pa Marijo sedem žalosti. Za družega patrona, oziroma patrono, imajo može Jezusovo presv. Srce, mladeniči svetega Alojzija, žene sv. Ano in dekleta sv. Jožefa, čistega ženina Marijinega.

Naj še omenim, da se naša Marijina družba vsako nedeljo zbira k tedenskemu shodu v cerkvi in sicer može in mladeniči pol ure pred večer-

nico, žene in dekleta pa po večernici; večkrat imajo tudi skupno sv. obhajilo s primernim govorom. Bog daj na priprošnjo preblazene Device Marije, da družba obrodi obilno dobrega sadu za častnost in večnost! Mož in mladeničev je premalo v družbi. Neki napačni sram jih zadržuje, da ne pristopijo. Služimo tukaj Bogu in častimo Njegovo mater, da bomo kdaj vredni v njeni družbi v nebesih uživati Boga!

—b—

Vitanje na Pohorju. Zeleno Pohorje na Štajerskem je poplavalilo silno veselje. Dne 8. decembra 1900 je bila v trgu Vitanju ustanovljena „Marijina družba“ za dekleta. Ljudstva je bilo na ta častni praznik z vsega Pohorja toliko, kakor še nikdar v Vitanju. Solnčni dan je pa tudi pomnožil zadovoljnost in veselje vsem pobožnim župljanom. Ob 9. uri dopoldne je pričelo zvoniti v obeh cerkvah. Iz cerkve sv. Petra in Pavla pa se je najlepše redala procesija Marijinih otrok v snežnobelih oblekah z venci na glavi, z molitveniki in molki v rokah ter se je ob krasnem petju lavretanskih litanij in Marijinih pesmi polahko vila pod dragoceno belo zastavo „Marije brez madeža spočete“ v prijazno cerkev „Matere božje“ na hriberci. Pobožna molitev in lepo petje je gnilo mnogo navzočih do solz. Procesija je bila velikanska, pa saj je bilo samo Marijinih otrok — 160. Prišedši v cerkev so Marijine hčere prejele sv. obhajilo in potem so z gorečimi svečami v rokah molile zahvalne molitve. Koncem zahvale Najsvetejšemu so se poredile pod zastavo in č. g. kaplan Alojzij Kramaršič je v spodbudnem govoru vnel ljubezen in pobožno čiščenje in zaupanje pravih, vernih Marijinih otrok do njih Matere Marije. Po govoru je bila peta sveta maša, pri kateri je zbor izvrstno pel.

Popoldne po petih lavretanskih litanijah je bil slovesen sprejem deklet v Marijino družbo. Navzočih je bilo pri sprejemu tudi dokaj gospode iz trga, dasi so jim nekateri brezbožci branili v cerkev in se jim rogali. Po sprejemu je navdušil Marijine otroke domači vč. g. župnik k vstrajnosti in srčnosti, opominjajoč jih pred rjovečim levom, ki hodi po svetu in išče, koga bi požrl.

Še-le proti večeru se je razšlo pobožno ljudstvo in polno rajskega veselja hitelo domov in živahno govorilo o veselem današnjem prazniku. Na večer so Marijini otroci spremili Najsvetejše s hriberce v župno cerkev in po dokončanem sv. opravilu se razšli veseli v srcu proti domu.

Opomniti mi je, da so nekateri brezverci iz trga našemu društvu nastavljali težko kamenje na pota ter nas zasmehovali; ali mi smo in bomo vkljub temu preziranj in zasramovanju delali pod varstvom preblazene Device Marije v čast božjo in zveličanje duš. Preljubeznjiva Mati Marija, usliši nas, svoje otroke, da kmalu pristopimo tudi z mladenči pod tvoje varstvo!

I z j a v a.

Poslušni določbi papeža Urbana VIII. izjavljamo: čudežnim zgodbam, o katerih poroča „Venec“, pa jih cerkvena oblast ni preiskala, dajemo samo toliko vere, kolikor je gre človeški resnicoljubnosti; tega, kar je Bog posebe razodel pobožnim osebam, nimamo za verske resnice; vse pa prepuščamo nesmotljivi sodbi svete katoliške cerkve.

Uredništvo.

